

Vrijdag kom ik weer thuis

Over het boek

Auteur: Robert Van Dijk
Illustrator: Alette Straathof
Uitgeverij: Gottmer
Jaar van uitgave: 2020

Over de makers

Robert van Dijk studeerde Nederlandse taal-en letterkunde en dramaschrijven in Utrecht. Aanvankelijk schreef hij toneelteksten maar vandaag ook kinderboeken, scenario's, journalistieke en educatieve stukken. "Vrijdag kom ik weer thuis" is zijn kinderboekendebuut.

Alette Straathof is een Nederlandse illustratrice die woont en werkt in Parijs. In elke tekening verbergt ze een detail zodat er telkens iets te ontdekken valt. Ze werkt graag met aquarel, inkt en kleurpotlood. Meer van haar hand kan je ontdekken op <http://www.alettestraathof.com/>.

1. VERHAAL

1.1 Het alleenreizende kind

Opdracht

MATERIAAL

- Een grote koffer met een briefje op

Breng een grote koffer mee. Hang er een briefje op: "Test mij." Juryleden mogen op de koffer gaan zitten of erin kruipen. Als iedereen gearriveerd is en een kans heeft gehad om iets met de koffer te doen, ga je over op onderstaande vragen. Noot: als je een online vergadering hebt, stuur je vooraf een mailtje zodat de juryleden een koffer bij zich hebben en laat je een 'test mij' scherm zien aan het begin van de bijeenkomst. Een andere optie is om deze opdracht mee naar huis te geven en uit te proberen voor de volgende bijeenkomst. Kinderen kunnen bijv. een foto maken van zichzelf en de koffer als 'bewijs.'

- Wie is in de koffer gekropen?
- Pas je erin? Hoe voelde dat?
- Hoe denk je dat Esi zich voelde toen ze in de koffer zat? (p.71: warm, leuk; p.75: pijn, krap, gedempte stemmen)
- Waarom deed ze dat? (om in Ghana te komen om een man voor mama's verjaardag te halen)
- Op welke andere manieren probeert Esi om niet op te vallen als alleenreizend kind? (bij volwassene gaan staan, doen alsof mama naar toilet is)
- Kan je zelf nog andere trucs bedenken?

1.2 Een man voor mama

Esi's vader is overleden toen ze een baby was. Nu mama 40 wordt, wil Esi haar een bijzonder cadeau geven: een nieuwe man.

- Wat weten we over de vader van Esi? (p.9 van Ghana, p.26 naaktmodel op academie, p.32-33 begraven in Ghana met tekening van Esi)
- Hoe staat Esi tegenover zijn dood? (p.31: "Ik weet niet of ik hem mis. Maar die foto zou ik wel missen als die kwijt zou raken.")
- Wat zeggen de tekeningen?
- Esi neemt een foto van mama mee die ze wil tonen aan een potentiële kandidaat. Welke foto kiest ze? (vakantiefoto in Ghana)
- Waarom kiest ze deze foto? (mama staat er goed op, ze is blij, ze is in Ghana)
- Stel, de juryleden mogen een nieuwe partner voor één van hun ouders kiezen. Welke foto zouden ze uitpikken? Waarom?

1.3 Roots

Esi zoekt de man voor mama niet zomaar ergens. Ze gaat naar Ghana.

- Waarom Ghana? (overleden vader was Ghanees p.9, mama wil niet alleen blijven p.16)
- Wat vindt mama van Esi's avontuur? (ze is niet boos, stelt voor samen eens naar Ghana te gaan)
- Waarom wil mama met Esi naar Ghana? (om samen het land te zien en de tante)
- In het verhaal lezen we hoe Esi's ouders elkaar hebben leren kennen en wordt ook een beetje informatie over de Ghanese grootouders (vissers) gegeven. Hoe belangrijk zijn deze fragmenten voor het grotere verhaal? Of nog, hoe reageert Esi op de verhalen? (hoort ze graag, heeft ze al vaker gehoord, horen bij haar) En mama? (vertelt ze graag, wordt er niet triest van, beseft dat ze belangrijk voor Esi zijn)
- Kennen de juryleden het verhaal van hun eigen familie? Wat weten ze over hun (groot)ouders?
- Hoe belangrijk vinden ze het om dat verhaal te kennen?

1.4 Het boek in beelden

Het boek bevat verschillende illustraties, soms groot, soms klein.

- Hoe zouden de juryleden de tekeningen omschrijven? Denk aan kleur (zwart/wit, felle kleuren, bleke kleuren, etc.), stijl (zoals een foto, kleurvlakken, stripfiguurachtig, waarheidsgetrouw, etc.), techniek (potlood, pen, verf, stift, collage).
- Op welke manier passen ze bij het verhaal? (kleurrijk zoals prints op Afrikaanse stoffen, kleurrijk zoals de verbeelding van Esi)
- De tekening die aan het begin van hoofdstuk twee staat met wachtende mensen op een luchthaven komt ook helemaal op het einde van het boek terug, zonder tekst. Hadden de juryleden dit opgemerkt? Wat doet de tekening daar volgens hen?

2. VERWERKING

2.1 Ongelooflijk maar waar

Het hele verhaal heeft Esi het gevoel dat ze betrappt zal worden. Toch duurt dat best lang.

- Waarom is dat denken de lezers? (Esi weet meer dan de andere personages, de andere personages zijn veelal voorbijgangers die zich niet per se moeien, Esi vertelt het verhaal)
- Noem enkele momenten. (als ze met de koffer de trap af komt, als ze op de trein zit, als ze in de luchthaven staat)
- Vonden de juryleden die momenten spannend?
- Wat als een ander personage het verhaal had verteld, bijvoorbeeld mama, of de auteur voor een verhaal in de derde persoon had gekozen? Hoe zou dit het ongelooflijk-maar-waargevoel hebben beïnvloed? Probeer dit even uit met de juryleden door een kort fragment vanuit een ander perspectief te vertellen.
- Denk je dat dit verhaal echt gebeurd kan zijn? Waarom wel/niet? Spelen de bovenvermelde fragmenten daarbij een rol?

2.2 “Vrijdag kom ik weer thuis” volgens anderen

Meningen over boeken verschillen. Bespreek met de juryleden de volgende recensies. Zijn ze het eens/oneens? Laat ze vervolgens in kleine groepjes een beoordeling van het boek maken. Je kan daarbij onderwerpen verdelen onder de groepjes, bijv. personages, illustraties, verhaallijn, tijd & ruimte. Je kan er ook een spel van maken waarbij juryleden een uitgesproken positief of negatief oordeel verdedigen in een soort wedstrijd (incl. op de tafel staan en veel misbaar maken). Elk groepje krijgt dan applaus naar gelang de andere juryleden het argument meer of minder overtuigend vinden. Welke beoordeling haalt het? Welk aspect van het boek verdient het meeste applaus?

De avonturen van Esi om haar doel te bereiken spreken tot de verbeelding. Bij elke bladzijde stel je je meermaals de vraag hoe een kind naar Ghana kan afreizen. Tegelijkertijd wint iedere keer de ongeremdheid en vastberadenheid van Esi het op je — als lezer — groeiende realiteitszin. Een ode aan het doen in plaats van denken, aan het spontane in plaats van het analyserende ... dat maakt het boek tot een leuk verhaal waarin ook de nodige humor aan bod komt. Esi doet wat we allemaal een beetje meer zouden willen doen: het najagen van je doel. Het onmogelijke avontuur van Esi is goed geschreven en leent zich als een leesboek voor geoefende lezers. De warme aquarel illustraties helpen je bij het inleven in Esi's verhaal en voeren je mee tot bijna in Ghana. De spanningsboog daarentegen is niet altijd even sterk en soms mist het verhaal voldoende dynamiek om de lezer te blijven boeien. Toch is dit luchtige verhaal een zomerse aanrader voor wie al dan niet droomt van een vliegvakantie of van een verrassend verjaardagscadeau. (Lindsay Desmet, Pluizer.be)

Het verhaal, geschreven door Robert van Dijk, wisselt op een prettige manier af met fijne, korte hoofdstukken en de bijzonder beeldende illustraties van Alette Straathof. Het is een verhaal voor kinderen, dat ook volwassenen boeit en ontroert. Het gaat over rouw, verlies, liefde voor een moeder en vriendschap, verteld met het ontroerende, rechttoe rechtaan taalgebruik van een kind: “De man zou even moeten wennen aan Nederland, maar ik zou hem helpen met moeilijke woorden. En mama zou niet altijd alleen blijven. (...) Mama glimlacht alweer. Het duurt nooit zo lang, dat huilen van haar.” Het boek is eigenlijk ook heel spannend. Want hoe lukt het een klein meisje om alleen naar Ghana te vliegen? Voor kinderen is het een ware page-turner. Hoe gaat het aflopen met Esi? Ze is in ieder geval neergezet als een heel sterk karakter, ze zet door en is niet voor één gat te vangen. Bovendien ziet het boek er prachtig vormgegeven uit. Met een hardcover en mooie gekleurde illustraties aan de binnenkant, maakt het het voor jong en oud een genot om te lezen. Op elke bladzijde valt er weer iets nieuws te ontdekken en dat maakt het een heel fijn boek om te lezen. (Aefke ten Hage, Boekenkrant.com)

2.3 Zwervers

Link met andere boek uit de selectie: ook in “Dat met Leo” komt een zwerver voor (p.46 e.v.).

→ Vergelijk het personage van Max met dat van de man hier. Zijn er gelijkenissen? (doen niet moeilijk maar helpen, hebben hun eigen ongelooflijke verhaal, vervoeren hen in een winkelwagentje, zijn als vreemde verrassend betrokken – Max vergezelt Leo de hele zoektocht, de zwerver geeft Esi een geluksbrenger en vergezelt haar zo)

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.